

Korte terugblik op Romeinen 1.

Het evangelie is **Gods reddende kracht**, nu ook voor heidenen (**Rom 1:16**). Door het geloof in dit evangelie veranderen mensen echt in rechtvaardigen (**vaardig om recht voor God te leven = gehoorzaamheid door/uit geloof – 1:5**). Dit was in het OT ook de weg (**1:17**).

Hoe nodig die reddende verandering is, blijkt als je ziet dat Gods toorn rust op mensen die de waarheid oneerlijk wegdrukken (**1:18-23**). God straft de mensheid door hen over te geven aan allerlei zondige praktijken (**1:24-32**).

Romeinen 2.

Paulus noemde allerlei zedeloos en slecht gedrag. Dat wordt door veel mensen afgekeurd, want niet iedere ongelovige komt tot zulk zwaar zondig gedrag. Paulus weet ook wel, dat veel niet-gelovigen hoofdschuddend 1:24-32 aanhoren en zeggen: 'och, och - het is toch wel verschrikkelijk zoals men doet in onze wereld'.

Romeinen 2:1

Nu doet Paulus net of hij met zulke fatsoenlijke mensen praat: *Natuurlijk, u keurt dit af – maar weet u, u doet dezelfde dingen en veroordeelt daarmee uzelf (2:1)*. Nee, u doet zeker [gelukkig] niet dezelfde liederlijke zonden. Maar ... ook u erkent God niet en drukt de waarheid weg, net zoals al die onfatsoenlijken. En dát is echt de wortel van hun slechte gedrag. Hun onfatsoen is slechts een vervolg dáárvan! Als straf op die kernzonde laat God toe dat zij zich 'overgeven aan oneerlijk en smerig gedrag'. U kiest ervoor fatsoenlijker te leven. Fijn! Maar op het kernpunt doet u wel hetzelfde: ook u wijst God en de waarheid af. Uw fatsoen en humaniteit is relatief gezien wel beter! Maar ook u wijst God af en bepaalt zelf wat goed en slecht is. Dat doen die onfatsoenlijken ook. Bent u dus echt anders? Ook u bent uw eigen baas (of god). In feite veroordeelt u dus uzelf, want u hebt in principe dezelfde houding van ongelooft als die anderen (ook al blijft u fatsoenlijk).

NB: er zijn fatsoenlijke en onfatsoenlijke ongelovigen! Gooi ze niet op één hoop.

Maar Romeinen 1:18b-23 past bij beide groepen. Beiden willen God niet geloven en gehoorzamen! Ook fatsoenlijken hebben daarvoor geen verontschuldiging tegenover God en vallen onder Gods veroordeling (toorn). God geeft ook hen over aan hun eigen goed denken (ongelovig fatsoen).

Opmerkingen: a. Dit kan helpen om met ongelovigen helderder over zonden te praten.

b. Gedragingen zijn altijd secundair en de kernzonde is primair.

Romeinen 2:2-5.

Paulus praat nu (als het ware) verder met die fatsoenlijke ongelovigen: 'Het feit dat God zo goed is u nog een redelijk functionerend geweten te geven en u de mogelijkheid hebt om niet voor die onfatsoenlijke dingen te kiezen, zou u tot inzicht en bekering tot God moeten brengen. Maar nee – u bent *eigenwijs, hardleers en afkerig* van God (zie allerlei vertalingen). U bent ook niet te verontschuldigen en zult door God gestraft worden. Juist zwaarder - omdat u als fatsoenlijken nog wat meer aanvoelt van Gods wijsheid en manier van oordelen.

Romeinen 2:6-16 is nu ook helder. Paulus verkondigt wat velen in die tijd aanvoelden of wisten: er is een God, die zal oordelen over ons gedrag in ons leven. Ja, ook Joden zullen zo op hun gedrag beoordeeld worden – net als iedereen. God maakt geen onderscheid. (**11**).

Jamaar, zou een lezer kunnen zeggen – de Joden hebben toch de wet van God gekregen – daardoor zijn ze toch in een andere positie? Jawel, maar ze hebben geen streepje voor als het gaat om Gods manier van beoordelen van mensen (**2:11-16**).

Is het volgens Paulus mogelijk, dat heidenen via hun geweten zó oprecht leven dat zij door God niet veroordeeld zullen worden?

Paulus sluit die mogelijkheid in ieder geval niet uit. Maar dan moeten die heidenen wel eerlijk met hun geweten om gaan en goed daarnaar luisteren en geloven dat God (die er blijkbaar is, maar voor hen nog erg onbekend is) hen de kracht wil geven om te doen wat zijn stem in hun geweten hen opdraagt (door de Geest).

In **2:6-8** staat, dat ook heidenen voor de keus (van leven of dood) staan. En dezelfde twee mogelijkheden worden nog eens beschreven in **2:9-11** (zowel voor Joden als heidenen). En nog eens wordt het gezegd in **2:12,13**.

Ook heidenen hoeven niet hardleers te zijn (**volgens 2:14,15**), maar zouden kunnen buigen voor hun Schepper-God en Hem kunnen aanbidden en volgen (voorzover Hij zijn wil aan hen laat kennen via hun geweten). Aan hen is blijkbaar de keus – net als bij de Joden en ons. Over de vraag of er heidenen zijn die zo kiezen, zegt Paulus niets. Het is open.

Het gaat op de dag van het oordeel om de vraag: wat zit er in het innerlijk van ieder mens (**2:16**) – wie ben je – wie wil je dienen – voor wie leef je? Uiteraard blijkt dat uit je daden tijdens dit leven - niet alleen in uiterlijke daden maar in je hele zijn als mens (uiterlijk en innerlijk zijn een eenheid en God doorziet zelfs ons hart: motieven, gedachten).

Romeinen 2:17-29 – uitwerking richting Joden.

Paulus zei: God oordeelt over Joden en heidenen gelijk. Denk niet dat Joden (of christenen) met andere maten beoordeeld zullen worden door God. Hun Jood-zijn geeft hen juist meer verantwoordelijkheid! Zij weten meer dan heidenen. Daar houdt God rekening mee. Van wie meer heeft ontvangen zal ook meer gevraagd worden.

Veel Joden zagen (zien) zichzelf als een bijzonder volk, bevoorrecht boven heidenen. En dat is waar. Maar het gevolg is niet dat God over hen een andere maatstraf aan zal leggen.

De Joden (in de tijd van Jezus en Paulus) dachten over het algemeen, dat zij 'natuurlijk' Gods kinderen waren: rechtvaardig en gered doordat Abrams bloed in hun aderen zat of omdat zij besneden waren of de wet van Mozes lazen en naar de tempel gingen. Maar velen gedroegen zich als oneerlijke, liefdeloze en egocentrische mensen. Zie hoe Jezus hen beschrijft in de Bergrede en in Matteüs 23. Ze bedriegen, stelen en zweren om hun eigen handeltjes veilig te stellen ('Joodse streken' heet dat zelfs). Ook de hele geschiedenis van Israël bewijst hoe vaak God huichelachtig gediend werd (oppervlakkig, uiterlijk). Paulus zegt: door hen (en hun slechte gedrag) werd de naam van God vaak belasterd (**2:24**).

Niet of je de wet 'hebt' en niet de uiterlijke besnijdenis beslist voor God of je rechtvaardig bent, maar de innerlijke besnijdenis en de echte gehoorzaamheid aan Gods wet (**2:26-29**).

Ook in het OT was het geloof en het leven onder de leiding van God door zijn Geest beslissend. Dat leidde ook toen tot geloofsgehoorzaamheid (**2:29**).

Ook voor Joden was en is het evangelie noodzakelijk als Gods reddende kracht.